

Sygn. akt: I C 1077/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 maja 2021 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Agnieszka Dutkiewicz
-----------------	--------------------------

po rozpoznaniu w dniu 12 maja 2021 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **D. Z.**

przeciwko Skarbowi Państwa - Zakładowi Karnemu w K.

o zapłatę

I oddala powództwo;
II zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej Skarbu Państwa – Zakładu Karnego w K. kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania;
III kosztami sądowymi, od których powód był zwolniony, obciąża Skarb Państwa.
SSO Agnieszka Dutkiewicz

Z:

1. O.. i zakreslic nr sprawy w rep.

2. O.. na wokandzie z posiedzeń niejaw.;

3. Odpisy wyroku dor. :

- powodowi z pouc. o apelacji i odpisem pisma pozwanego z dnia 07.04.2021 r.

- pełnomocnikowi pozwanego z odpisem pisma powoda z dnia 06.04.2021 r.;

4. K.. 7 dni

Sygn. akt I C 1077/19

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 19 grudnia 2019 r. przeciwko Skarbowi Państwa – Zakładowi Karnemu w K. powód D. Z. wniósł o zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kwoty 100.000 zł tytułem odszkodowania i zadośćuczynienia, w tym kwotę 40.000 zł na rzecz Schroniska dla (...) w T.. Powód wskazał, że jego roszczenie dotyczy warunków mieszkalnych panujących na oddziale XV pozwanej jednostki penitencjarnej. Podniesiono, że cele, w których powód był umieszczany nie miały odpowiedniego metrażu i były przeludnione. Podano, że według przepisów na jednego osadzonego powinno przypadać 4m² wolnej przestrzeni, natomiast faktycznie przypada nieco ponad 1 m². Powód wskazał również, że w celach był ograniczony dostęp do światła dziennego oraz świeżego powietrza poprzez zamontowane blindy i siatki. Zaznaczono, że z tego powodu w celach są wysokie temperatury, nieprzyjemny zapach oraz jest duszno. Powód podniósł, że w celach brakuje cyrkulacji powietrza, wentylacja jest uszkodzona, okna są nieszczelne, a nadto nie ma dostępu do ciepłej wody. Podano, że w kabinach prysznicowych w łaźni nie ma zasłon, co wywołuje u powoda dyskomfort. Zdaniem powoda również spaceruje odbywają się w zbyt małym wymiarze czasu (k. 3).

W dalszym toku postępowania powód podniósł również, że widzenia odbywają się przez pleksi i z użyciem jednej słuchawki, pomieszczenie do widzeń z rodziną jest za małe, brak jest sprzętów sportowych na trasach spacerowych oraz, że w jego celi umieszczono osobę zakażoną wirusem HIV.

Postanowieniem z dnia 2 marca 2020 r. Sąd zwolnił powoda w całości od ponoszenia kosztów sądowych (k. 19).

W odpowiedzi na pozew pozwany Skarb Państwa – Zakład Karny w K. wniósł o oddalenie powództwa jako nieuzasadnionego oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego na jego rzecz według norm przepisanych. Pozwany zaprzeczył, by cele, w których umieszczany był powód był przeludnione. Wskazano, że wszystkie cele, w których osadzony był powód, zgodnie z historią rozmieszczenia, są celami, w których pozwany gwarantuje normę powierzchni 3 m² określoną przepisem art. 110 § 2 k.k.w. Wyjaśniono, że wszystkie cele w pozwanej jednostce wyposażone są w umywalkę z bieżącą wodą, dostępną przez całą dobę, a cele są skanalizowane. Zaznaczono, że pozwany umożliwia osadzonym odbycie ciepłej kąpieli 2 razy w tygodniu i zapewnia stały dostęp do bieżącej zimnej wody. Podkreślono, że pozwany nie ma obowiązku zapewniania bieżącej ciepłej wody w celach mieszkalnych. Nadto podano, że osadzeni w celach mogą posiadać czajniki i grzałki, co umożliwia podgrzanie wody i dokonanie codziennych czynności higienicznych. Pozwany wyjaśnił, że podejmuje działania zmierzające do poprawy warunków bytowych osadzonym i zapewnienia im choć czasowego dostępu do bieżącej ciepłej wody w celach, a w tym celu prowadzi remont kotłowni.

Pozwany wskazał również, że w celach mieszkalnych pawilonu E, zamontowane są przesłony w postaci blendy z poliwęglanu matowego, co jest zgodne z Rozporządzeniami Ministra Sprawiedliwości w przedmiocie sposobów ochrony jednostek organizacyjnych Służby Więziennej. Podkreślono jednak, że przesłony i siatki nie powodują ograniczenia w dostępie niezbędnej ilości świeżego powietrza. Wskazano, że wszystkie okna w celach są sprawne i ich stan umożliwia ich otwarcie i zamknięcie, a nadto we wszystkich celach pozwany zapewnia sprawną wentylację grawitacyjną realizowaną za pośrednictwem przewodów kominowych. Zaznaczono, że dodatkowo cele w trakcie dnia są wielokrotnie otwierane w celu wyjścia osadzonych na zajęcia szkolne, wydanie posiłków, czy wyjścia na spacer. Pozwany podał również, że normy sprzętu kwaterunkowego dotyczące wyposażenia łaźni również znajdują się w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 grudnia 2016 r. w sprawie warunków bytowych osób osadzonych w zakładach karnych. Wskazano, że ustawodawca nie uwzględnił zasłon, a w łaźni, z której korzysta powód, poszczególne stanowiska prysznicowe są oddzielone przesłonami wykonanymi z płyty (...), co zapewnia intymność w trakcie kąpieli.

Zaznaczono również, że Pawilon E, w którym znajduje się oddział mieszkalny XV, w którym był osadzony powód, został oddany do użytku w miesiącu kwietniu 2010 r. i został wybudowany zgodnie z projektem uwzględniającym warunki budowy miejsc odbywania kary pozbawienia wolności i ze wszystkimi pozwoleniami. Nadto pozwany wskazał, że powód nie był pozbawiony prawa do aktywnego spędzania czasu wolnego podczas pobytu w pozwanej jednostce. Podkreślono, że spaceruje u pozwanego odbywają się w zorganizowany sposób, według ustalonego planu, w grupach, w których liczba skazanych jest dostosowana do wielkości placu spacerowego i ograniczona zazwyczaj do jednej lub dwóch cel. Podniesiono także, że powód nie zgłaszał problemów związanych z codziennym funkcjonowaniem swojemu

przełożonemu, choć miał taką możliwość. Wyjaśniono, że prawo powoda do korzystania z niezbędnego dla zdrowia wypoczynku, w szczególności prawa do co najmniej godzinnego spaceru w ciągu doby, było w pełni realizowane w pozwanej jednostce.

Podano, że funkcjonariusze pozwanej jednostki działali wobec powoda w ramach swoich uprawnień ustawowych i ich działaniu nie można w żaden sposób przypisać niezgodności z prawem. Wyjaśniono, że nie zachodzi w niniejszej sprawie bezprawność zachowania funkcjonariuszy państwowych, a nadto ich zachowanie nie naruszyło żadnego dobra osobistego powoda. Pozwany zaznaczył, że powód miał zapewnione wszystko co jest przewidziane obowiązującymi przepisami, jeżeli zaś się z tym nie zgadza i ceni wyższy komfort życia niż ten, jaki ma do zaoferowania zakład karny, to w przyszłości winien wystrzegać się tych miejsc. Zdaniem pozwanego dolegliwości, z którymi spotkał się powód podczas wykonywania kary pozbawienia wolności, nie wykroczały poza normalny zakres wynikający z istoty tej kary. Z ostrożności procesowej pozwany zakwestionował również wysokość zgłoszonego przez powoda roszczenia (k. 27-29).

W dalszym toku postępowania strony podtrzymały stanowiska dotychczas zajęte w sprawie.

Sąd ustalił, co następuje:

Powód, w związku z odbywaniem kary pozbawienia wolności, przebywał w pozwanym Zakładzie Karnym w K. na Oddziałach XV, VII, VIII oraz IX. Powód był osadzony na Oddziale VII w celi nr 3, na Oddziale VIII w celach nr 8, 6, 1, 2, 3, na Oddziale XV w celach nr 9, 7, 12, 5 oraz na Oddziale IX w celach nr 8, 7, 1. Liczba miejsc zakwaterowania w celach w pozwanej jednostce penitencjarnej ustalana jest z uwzględnieniem normy powierzchni mieszkalnej – minimum 3 m².

dowód: historia rozmieszczenia powoda k. 31-42,

W celach pozwanego zakładu karnego jest zapewniona sprawna wentylacja grawitacyjna realizowana za pośrednictwem przewodów kominowych. Stan wentylacji grawitacyjnej jest kontrolowany każdego roku przez zakład kominiarski oraz Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny, a dokonane kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

W celach mieszkalnych pawilonu E zamontowane są przesłony w postaci blend. Przesłony i siatki nie powodują ograniczenia w dostępie niezbędnej ilości światła dziennego, nie utrudniają dostępu do świeżego powietrza oraz nie jest konieczne włączenie oświetlenia w celi mieszkalnej w porze dziennej. W celach, w których zamontowane są przesłony i kraty, istnieje możliwość otwierania okna. Pomiar temperatury w celach nie wykazywały nieprawidłowości. Temperatura w celi mieszkalnej w okresie letnim uzależniona jest od panujących warunków atmosferycznych.

W każdej celi jest zamontowane sztuczne oświetlenie. Natężenie oświetlenia było komisyjnie sprawdzane i spełniało obowiązujące normy.

Pawilon mieszkalny E w latach 2010-2011 został wyposażony w nowy sprzęt kwaterunkowy. Wszystkie cele mieszkalne są 5-osobowe, znajdują się w nich zabudowane toalety do pełnej wysokości oraz zlewozmywak.

Podczas wizytacji cel mieszkalnych powód nie zgłaszał uwag co do panujących warunków bytowych.

dowód: protokoły z kontroli przewodów kominowych k. 43-44, protokoły z dokonania pomiaru natężenia oświetlenia oraz temperatury w celach mieszkalnych k. 45-46, zeznania świadka I. M. k. 80-83,

Cele w pozwanym zakładzie karnym są skanalizowane oraz wyposażone w umywalki z bieżącą wodą, dostępną przez całą dobę. W celach mieszkalnych nie jest zapewniony dostęp do bieżącej ciepłej wody. Osadzeni mogą w celach korzystać z urządzeń elektrycznych celem podgrzania wody. Pozwany umożliwiał osadzonym wzięcie kąpieli 2 razy w tygodniu przy użyciu ciepłej wody. W łaźni nie ma zasłon, a poszczególne stanowiska prysznicowe są oddzielone przesłonami. Stanowiska kąpielowe nie są w pełni zabudowane ze względów bezpieczeństwa.

Powód miał w pozwanej jednostce zagwarantowany godzinny spacer w ciągu doby. Spacer w pozwanym zakładzie karnym odbywają się w zorganizowany sposób, według ustalonego planu, w grupach, w których ilość skazanych jest dostosowana do wielkości placu spacerowego i ograniczona do jednej lub dwóch cel tj. od 5 do 10 osadzonych. Uczestnictwo w spacerze jest dobrowolne. Place spacerowe nie były wyposażone w urządzenia sportowo-rekreacyjne.

Pomieszczenie do widzeń przez tzw. pleksę znajduje się w sali widzeń dla osadzonych przebywających w celach typu zamkniętego. Osadzony z osobą odwiedzającą rozmawia za pomocą domofonu – słuchawki domofonowej, osadzony przebywa w pomieszczeniu o wymiarach 1,2 m * 1,1 m z zamontowaną tzw. pleksą. Podczas widzenia jedna osoba może rozmawiać z osadzonym, z uwagi na wyposażenie w jedną słuchawkę domofonową. Widzenie w sposób uniemożliwiający bezpośredni kontakt odbywają osadzeni ukarani udzielaniem widzeń w sposób uniemożliwiający bezpośredni kontakt z osobą odwiedzającą na okres do 3 miesięcy.

dowód: Zarządzenie nr (...) Dyrektora Zakładu Karnego w K. w sprawie porządku wewnętrznego w oddziałach penitencjarnych w zakładzie karnym typu zamkniętego k. 48-51, plan spacerów osadzonych w oddziale XV k. 47, zeznania świadka I. M. k. 80-83,

Podczas pobytu w pozwanej jednostce penitencjarnej powód był ukarany dyscyplinarnie karą umieszczenia w celi izolacyjnej za niewykonanie polecenia zmiany miejsca w celi mieszkalnej, a także używania słów wulgarnych.

Wraz z więźniami zdrowymi w celach osadzone były osoby cierpiące na choroby zakaźne.

dowód: wykaz kar dyscyplinarnych k. 101, wnioski o wymierzenie kar dyscyplinarnych k. 102-103, pismo Okręgowego Inspektoratu Służby Więziennej w B. k. 111,

Powyższy stan faktyczny ustalony został w oparciu o wyżej wymienione dokumenty oraz zeznania świadka. Autentyczność powołanych dokumentów nie była przez strony podważana, nie budziła także zastrzeżeń Sądu.

Sąd w pełni podzielił zeznania świadka I. M. na okoliczności związane z ustaleniem warunków odbywania kary pozbawienia wolności przez powoda w pozwanym zakładzie karnym. Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania zeznań w/w świadka, które pozostawały w zgodzie z materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie oraz uzupełniły ustalenia wynikające z przedłożonych dokumentów.

Sąd nie podzielił zeznań D. Z. złożonych w charakterze strony powodowej na okoliczności związane z ustaleniem, czy i w jakim zakresie doszło do naruszenia jego dóbr osobistych powoda w związku z warunkami odbywania kary pozbawienia wolności w pozwanej jednostce penitencjarnej. W ocenie Sądu przytoczone przez powoda okoliczności dotyczące doznanej przez niego krzywdy skutek pobytu w pozwanym zakładzie karnym i naruszenia jego dóbr osobistych dyktowane były jego subiektywnymi odczuciami, nieznanymi jednak odzwierciedlenia w zebranym materiale dowodowym. Sąd nie podzielił zeznań powoda na okoliczność krzywdy, jakiej miałby doznać w pozwanym zakładzie karnym, w części, w jakiej wskazywał, że: jego cela była przepełniona, w celi nie było dostępu do ciepłej wody, miska do prania była niewystarczających rozmiarów, blendy blokowały dostęp świeżego powietrza, wentylacja nie była sprawna, temperatura w celi była zbyt wysoka, nie było możliwe otwieranie okien w celach, oświetlenie w celach było słabe, place spacerowe nie były wyposażone w sprzęt sportowy, w łaźniach między stanowiskami prysznicowymi nie było przesłon, widzenia z rodziną odbywały się w małym pomieszczeniu przez pleksi przy użyciu jednej słuchawki, umieszczono powoda w celi z osobą zakażoną wirusem HIV. W ocenie Sądu zeznania te odzwierciedlają subiektywne przekonanie powoda w tej kwestii, bowiem w toku postępowania zostało wykazane, że pozwany zapewnił powodowi warunki odbywania kary pozbawienia wolności zgodne z obowiązującymi przepisami w tym zakresie.

Sąd zważył, co następuje:

Powód wniósł o zasądzenie na jego rzecz kwoty 100.000 zł tytułem zadośćuczynienia i odszkodowania. Podniósł, że Skarb Państwa nie zapewnił mu właściwych warunków odbywania kary pozbawienia wolności.

W myśl art. 417 § 1 k.c. Skarb Państwa ponosi odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej. Przesłankami odpowiedzialności Skarbu Państwa, na gruncie tego przepisu są: szkoda wyrządzona przy niezgodnym z prawem wykonywaniu czynności z zakresu władzy publicznej oraz adekwatny związek przyczynowy pomiędzy niezgodnym z prawem wykonywaniem takich czynności a powstaniem szkody.

Odnosząc się do przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej przewidzianej w art. 417 k.c. w postaci szkody wskazać należy, że jest ona rozumiana szeroko - jest nią każdy uszczerbek w prawnie chronionych dobrach danego podmiotu, zarówno o charakterze majątkowym, jak i niemajątkowym. Art. 417 k.c. dotyczy zatem również odpowiedzialności Skarbu Państwa z tytułu naruszenia dóbr osobistych obywatela, co oznacza możliwość wystąpienia przez pokrzywdzonego z roszczeniem o zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę niemajątkową.

Zgodnie z brzmieniem art. 23 k.c. dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach.

Art. 24 k.c. stanowi w § 1, że ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny.

Natomiast art. 448 k.c. statuuje, że w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia.

Rozpoznając niniejszą sprawę Sąd winien był więc w pierwszej kolejności ustalić, czy doszło do naruszenia lub choćby zagrożenia naruszenia dóbr osobistych powoda, a dopiero w przypadku pozytywnej weryfikacji ustalić, czy działania lub zaniechania pozwanego nosiły znamiona bezprawności.

Sytuacja prawna osób pozbawionych wolności uregulowana jest w sposób ogólny w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2019 r., poz. 676 t.j.), a w szczególności w art. 110. Zasadą jest, że powierzchnia w celi mieszkalnej przypadająca na skazanego wynosi nie mniej niż 3 m²; cele wyposaża się w odpowiedni sprzęt kwaterunkowy, zapewniający skazanemu osobne miejsce do spania, odpowiednie warunki higieny, dostateczny dopływ powietrza i odpowiednią do pory roku temperaturę, według norm określonych dla pomieszczeń mieszkalnych, a także oświetlenie odpowiednie do czytania i wykonywania pracy (art. 110 § 1 i 2 k.k.w.).

Realizacja spoczywających na administracji zakładu karnego obowiązków w zakresie organizowania miejsc, w których przebywają osoby pozbawione wolności, należy do działań władczych państwa i mieści się w pojęciu wykonywania zadań z zakresu władzy publicznej. Ocena, czy obowiązki te zostały zrealizowane, winna być dokonana z uwzględnieniem uprawnień skazanego, szczegółowo uregulowanych przepisach ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy, a także z uwzględnieniem treści przepisów wykonawczych: Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 2016 roku w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności (Dz. U. z 2016 r., poz. 2231)

oraz Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 grudnia 2016 r. w sprawie warunków bytowych osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych (Dz. U. z 2016 r., poz. 2224).

Powód sformułował szereg zarzutów dotyczących warunków bytowych panujących w pozwanej jednostce penitencjarnej w trakcie odbywania przez niego kary pozbawienia wolności, mających świadczyć o naruszeniu

jego dóbr osobistych przez pozwanego. Zdaniem Sądu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwalał na ustalenie, że pozwany zapewnił powodowi warunki odbywania kary pozbawienia wolności zgodne z prawem. Przeprowadzone postępowanie dowodowe nie wykazało, aby przebywanie w pozwanym zakładzie karnym, w warunkach bytowych wyznaczonych okolicznościami towarzyszącymi izolacji penitencjarnej, wywołało u powoda negatywne skutki zdrowotne, fizyczne bądź psychiczne powodujące poczucie krzywdy, innej niż wynikająca z samego faktu pozbawienia wolności i związanej z tym izolacji od świata zewnętrznego, ograniczenia swobody i wolnej woli decydowania o samym sobie.

Należy podkreślić, że w niniejszej sprawie nie ma dowodów na to, iż doszło do naruszenia dyspozycji art. 110 § 2 k.k.w. oraz norm określonych w przepisach wykonawczych. Wbrew stanowisku powoda nie można uznać, by cele w pozwanej jednostce penitencjarnej były przeludnione. Zgodnie z przedłożonymi przez stronę pozwaną dokumentami (wykazem poszczególnych pomieszczeń w budynkach mieszkalnych ZK w K. i historią rozmieszczenia powoda), ilość miejsc zakwaterowania w celach w pozwanej jednostce penitencjarnej ustalana jest z uwzględnieniem normy powierzchni mieszkalnej – minimum 3 m². Z poczynionych ustaleń faktycznych wynika, że podczas pobytu powoda w pozwanej jednostce penitencjarnej był on osadzony w celach, które spełniały normę powierzchni 3 m² na jednego osadzonego. Należy zatem stwierdzić, że przepisy w zakresie minimalnej powierzchni przypadającej na skazanego w celi mieszkalnej zostały zachowane. Nie ulega wątpliwości, że cele nie są obszerne, jednak samo subiektywne odczucie powoda, że nie spełniają one norm metrażowych nie może być dowodem przeludnienia.

Należy także zaznaczyć, że przepisy nie obligują pozwanego do stałego udostępniania ciepłej wody w celach mieszkalnych, jednak osadzeni mają stały dostęp do bieżącej, zimnej wody. Nadto mogą w celach korzystać z urządzeń elektrycznych celem podgrzania wody. Zgodnie natomiast z § 31 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 2016 roku w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności, pozwany jest zobligowany do zapewnienia skazanym możliwości skorzystania z ciepłej kąpieli co najmniej raz w tygodniu. Jak wynika ze zgromadzonego materiału dowodowego pozwany umożliwia osadzonym wzięcie kąpieli 2 razy w tygodniu przy użyciu ciepłej wody, zatem nawet częściej niż wymagają tego przepisy wykonawcze. Nadto przepisy Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 grudnia 2016 r. w sprawie warunków bytowych osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych nie obligują pozwanego do umieszczania zasłon na stanowiskach prysznicowych w łaźni. Wskazać przy tym należy, że brak zasłon jest również podyktowany koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa osadzonym, którzy korzystają z łaźni, a ich zastosowanie uniemożliwiłoby obserwację zachowania osadzonych przez funkcjonariusza nadzorującego kąpiel. Zaznaczyć również należy, że poszczególne stanowiska prysznicowe w pozwanym zakładzie karnym są oddzielone przesłonami, co zapewnia intymność w trakcie kąpieli.

Pozwany wykazał również, że w zakładzie karnym przeprowadzane są regularne kontrolne przewodów kominowych, a dotychczasowe kontrole nie wykazały nieprawidłowości w zakresie wentylacji. Nadto, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 października 2016 r. w sprawie sposobów ochrony jednostek organizacyjnych Służby Więziennej, pozwany jest uprawniony do stosowania zabezpieczeń techniczno-ochronnych w postaci przesłon po zewnętrznej stronie okien. Zaznaczyć należy, że przepisy pozwalają na zamontowanie w oknach tzw. blend i siatek w celu zapobieżenia zagrożenia dla bezpieczeństwa i porządku w jednostce penitencjarnej. Jak ustalono przesłony i siatki nie utrudniają dostępu do świeżego powietrza. W celach, w których zamontowane są przesłony i kraty, jest możliwość otwierania okna. Nie można zatem uznać, by w celi był utrudniony dostęp do świeżego powietrza. Nadto pomiary temperatury w celach nie wykazywały nieprawidłowości. Oczywistym jest natomiast, że temperatura w celi mieszkalnej w okresie letnim uzależniona jest od panujących warunków atmosferycznych.

Na uwzględnienie nie zasługiwały również zarzuty powoda co do niewłaściwego oświetlenia celi. Pozwany wykazał, że w każdej celi jest zamontowane oświetlenie sztuczne, a natężenie oświetlenia było komisyjnie sprawdzane i spełniało obowiązujące normy. Nadto w świetle poczynionych ustaleń faktycznych zamontowane przesłony i siatki nie powodują ograniczenia w dostępie niezbędnej ilości światła dziennego i nie jest konieczne włączenie oświetlenia w celi mieszkalnej w porze dziennej. Nie było również podstaw do uwzględnienia zarzutów powoda co do braku wyposażenia

placu spacerowego w sprzęt sportowy. Obowiązek ten nie wynika z żadnych regulacji dotyczących warunków wykonywania kary pozbawienia wolności. Jak wynika z poczynionych ustaleń faktycznych powód miał w pozwanej jednostce zagwarantowany godzinny spacer w ciągu doby, zgodnie z art. 112 § 1 k.k.w. Spacer w pozwanym zakładzie karnym odbywają się w zorganizowany sposób, według ustalonego planu, w grupach, w których ilość skazanych jest dostosowana do wielkości placu spacerowego i ograniczona do jednej lub dwóch cel tj. od 5 do 10 osadzonych. Stwierdzić zatem należy, że samo subiektywne odczucie powoda, że place spacerowe winny być wyposażone w urządzenia sportowo-rekreacyjne, nie oznacza, że pozwany jest zobligowany do umieszczenia takich sprzętów na placu spacerowym. Należy podkreślić, że również zarzuty powoda co do sprzętu kwaterekowego znajdującego się w celach nie zasługiwały na uwzględnienie. Fakt, że stan urządzeń w celi nie spełniał oczekiwań powoda nie może jeszcze świadczyć o naruszeniu jego dóbr osobistych, czy zmuszaniu go do przebywania w niehumanitarnych warunkach. Jednocześnie powód nigdy nie zgłaszał żadnych problemów związanych z codziennym funkcjonowaniem w pozwanym zakładzie karnym.

Na uwzględnienie nie zasługiwały również zarzuty powoda co do tego, że widzenia z rodziną odbywały się w małym pomieszczeniu przez pleksi przy użyciu jednej słuchawki. Jeszcze raz należy podkreślić, że samo subiektywne odczucie powoda, że widzenia powinny odbywać się w innych warunkach, nie oznacza, że pozwany jest zobligowany do zapewnienia żądanych przez powoda warunków. Nadto zaznaczyć należy, że widzenie w sposób uniemożliwiający bezpośredni kontakt odbywają jedynie osadzeni ukarani udzielaniem widzeń w sposób uniemożliwiający bezpośredni kontakt z osobą odwiedzającą na okres do 3 miesięcy.

Odnosząc się natomiast do faktu umieszczenia powoda w jednej celi z osobą zarażoną wirusem HIV stwierdzić należy, że brak jest podstaw do przyjęcia, iż w jakikolwiek sposób ingerowało to w sferę jego dóbr osobistych. W pierwszej kolejności należy wskazać, że brak jest jakichkolwiek przepisów nakazujących izolację zakażonych wirusem HIV od pozostałych osadzonych, gdyż zgodnie z przepisami kryterium rozmieszczenia skazanych w celach jest płeć, wiek, uprzednie odbywanie zasadniczej kary pozbawienia wolności albo kary aresztu wojskowego. Nadto administracja zakładu karnego ani tym bardziej więzienna służba zdrowia nie mogą informować pozostałych osadzonych o stanie zdrowia współosadzonych, albowiem dane te stanowią tajemnicę lekarską. Podkreślić również należy, że samo przebywanie w celi z osobą zakażoną nie stwarza ryzyka zarażenia, a stosowanie podstawowych środków higieny i utrzymywanie czystości również w celi mieszkalnej wystarczająco zapobiega zarażeniu. Świadczy również o tym okoliczność, że powód nie wykazał, iż został zarażony wirusem HIV w czasie pobytu w pozwanej jednostce penitencjarnej. Stwierdzić zatem należy, że niezależnie od warunków (wolnościowych, czy pozbawienia wolności) istotne jest przestrzeganie zasad higieny w celu zapobiegania chorobom zakaźnym, natomiast żądanie wyizolowania osób chorych nie znajduje oparcia w żadnych normach prawnych, jak również pozostaje w sprzeczności z prawami człowieka.

Mając na względzie zasady obowiązujące w jednostkach penitencjarnych Sąd doszedł do przekonania, że większość okoliczności przytoczonych przez powoda dyktowana była jego subiektywnymi odczuciami i przekonaniem, niezajdującymi jednak odzwierciedlenia w rzeczywistości. Sąd stanął na stanowisku, że subiektywny odbiór tych niedogodności jest raczej dyktowany brakiem akceptacji dla zaistniałej sytuacji aniżeli stanem faktycznym. Zdaniem Sądu dobra osobiste powoda nie zostały naruszone podczas jego pobytu we wskazanej jednostce penitencjarnej. Wyrokując w przedmiotowej sprawie Sąd nie mógł oprzeć się li tylko na niepopartych stosownymi dowodami twierdzeniach strony powodowej. Mając na względzie charakter niedogodności wynikających z izolacji w związku z odbywaniem kary pozbawienia wolności należy podkreślić, że w dużej mierze przekonanie powoda o jego krzywdzie dyktowane było swoistym odczuciem dyskomfortu w związku z niższym standardem życia od tego, jaki powód mógł potencjalnie prowadzić przed osadzeniem w pozwanym zakładzie karnym. Jednakże subiektywne opinie stron nie mogą stanowić dowodu na okoliczności przytoczone w treści pism procesowych zawierających opis ich żądań.

Mając powyższe na uwadze, Sąd na podstawie art. 23, art. 24 w zw.

z art. 448 k.c. oraz na podstawie art. 417 k.c. a contrario powództwo oddalił (pkt I sentencji wyroku).

Zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Powód przegrał niniejszą sprawę w całości. Na koszty postępowania poniesione przez pozwanego złożyło się wynagrodzenie profesjonalnego pełnomocnika w sprawie o odszkodowanie lub o zadośćuczynienie związane z warunkami wykonywania kary pozbawienia wolności w wysokości 120 zł. Mając zatem na uwadze wynik procesu Sąd zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 120 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt II sentencji wyroku).

W oparciu o treść art. 113 ust. 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, kosztami sądowymi, od których powód został zwolniony, Sąd obciążył Skarb Państwa (pkt III sentencji wyroku).

SSO Agnieszka Dutkiewicz

Z:

1. O.. i zakreślić nr sprawy w kontrolce uzasadnień;
2. Odpis wyroku z uzasadnieniem dor. powodowi;
3. K.. 14 dni